

APPELTERN
tuinenfestival

De Tulp

Voor Dicky de Vos was de link tussen het festivalthema en de oer-Hollandse tulp snel gelegd. „Uit mijn jeugd herinner ik me nog de tulpen in de tuin van mijn opa en oma.” De Vos tekende een bloemdoorsnede en vertaalde die naar een tuinontwerp. De boven de tulp zwevende meeldraden zorgen voor een bijzonder lichteffect.

Het werkzame leven van Dicky de Vos kent twee hoofdstukken. Een deel van haar werkuren besteedt ze als kinder- en jeugdpsycholoog bij de Psychologen Groep Utrecht. Daarnaast heeft ze onder de naam Les Landes een bescheiden ontwerp bureau waarmee ze voornamelijk in het gelijknamige gebied in het zuidoosten van Frankrijk actief is. Daar heeft ze haar tweede woning. „De streek kent grote temperatuurverschillen en een zuidelijke biodiversiteit. Dat maakt het interessant om er tuinen te ontwerpen, uit te voeren en te onderhouden.” In Nederland realiseert ze met Les Landes kleine projecten en verricht ze advieswerkzaamheden.

De Vos heeft verschillende cursussen tuinontwerpen gevolgd bij IPD-Opleidingen en cursussen plantenleer, boomkunde en bodemleer bij het AOC De Groene Welle in Zwolle. „Maar eigenlijk ben ik altijd al met groen bezig geweest. Mijn ouders hadden een grote groentetuin die ik 25 jaar geleden met mijn man heb overgenomen en 12 jaar heb gerund. Buitenwerken is altijd al mijn passie geweest. Dat is ook een aangename afwisseling naast het werk als psycholoog. Delen van de week werk ik met mijn hoofd, andere delen met mijn handen.”

Buigzaam aluminium

Het idee om zich in te schrijven voor het tuinenfestival van De Tuinen van Ap-

peltern kwam van haar groendocent Jan Kees van Elsacker. Elke week bedenkt Van Elsacker een andere opdracht voor zijn cursisten en vorig najaar stelde hij een keer voor om het festivalthema van 2014, 'Dromend van Holland', als onderwerp te nemen. „Voor mij was Appeltern met zijn tuinenfestival helemaal nieuw. Ik had geen idee wat er van me verwacht werd.” Toch moest De Vos bij het horen van het thema meteen denken aan haar jeugd. Herinneringen aan haar familieleden kwamen naar boven, zoals die van haar opa en oma die in hun boerderijtuin altijd met tulpen bezig waren. Zo kwam ze op het idee om de vorm van die zo Hollandse bloem als basistekening te gebruiken.

Verrassend vond ze het dat de cursistengroep tijdens het presenteren van ieders ontwerp haar tulp als meest geschikte inzending beoordeelde. Uiteindelijk stuurde de groep overigens twee ontwerpen in waarvan, na de gespreksrondes, alleen dat van De Vos overbleef. „Nog altijd was ik me niet echt bewust van de plek waar het ontwerp moest worden uitgevoerd en de consequenties die meedoen met het festival zouden hebben. Pas toen ik het me allemaal goed realiseerde, werd ik oprecht nerveus.”

Over hoe ze tot haar uiteindelijke ontwerp is gekomen, is De Vos helder. „Ik begon met een eerste eenvoudige opzet, een ruwe schets. Simpelweg de vorm van de bloem. Daarna tekende ik de bladeren

er omheen. Zo ontstond de vlakverdeling.” In die vlakverdeling wilde ze graag met hoogteverschillen, meer driedimensionaal, werken, maar dat bleek lastig met de berekening. „Dat hoort bij het uitwerken van een ontwerp tekening, dat is het proces van het schetsen.”

Bij de uitvoering van de tuin realiseerde De Vos de contouren van de tulp in buigzaam aluminium. Ze wilde een eenvoudige uitstraling die een geheel vormde. „Daarom ook dat ik bij de invulling alleen voor witbloeiende en groenbladige planten heb gekozen. De witte tulp is altijd mijn favoriet geweest.” Er is een mix aan planten gebruikt met wisselende

Dicky de Vos
www.leslandes.org

bloei van het voorjaar tot in het najaar. In dat deel van de tulp dat de bloembladeren voorstelt, groeien onder andere *Campanula carpatica* 'Alba', *Phlox subulata* 'Maischnee', *Leucanthemum* 'Silberprinzessen' en *Centaurea montana* 'Alba'. De planthoogtes verschillen zo tussen de 20 en 60 cm. Aan de voorzijde van de tulp is de beplanting het laagst. Daar speelt de kleur groen een belangrijkere rol en bedekken *Vinca minor* 'Alba' en *Chamaemelum nobile* 'Treneague' de bodem. Tot slot hebben de groene bladeren van de tulp een invulling met *Hydrangea macrophylla* 'Magical Four Seasons' en witbloeiende Rhododendron.

De Jury Een tuin om naar te kijken

„Dicky de Vos heeft een van de grootste clichés gebruikt – de tulp – maar toch zal dat cliché niet zo snel komen bovendrijven en dat is knap gedaan. Haar ontwerp is het Loo in het klein: de formaliteit, de Barokke vormen, de perfectie waarmee de tuin is uitgevoerd. Daarnaast doet het heel sterk aan de Nederlandse tuin denken, aan die manier

van tuinieren: de tuin is netjes, geordend, de zaak is onder controle. De meeldraden van plexiglas die als een soort zoekers over de tuin waken, geven het ontwerp wat spectaculairs. Ze dwingen respect af, roepen het gevoel op dat je hier voorzichtig moet zijn. De tuin is puur esthetisch benaderd en daarin is De Vos geslaagd.”

Meeldraden van plexiglas

Boven de tulpvorm zweven twee meeldraden. Eveneens gemaakt van aluminium met aan de uiteinden ovals van plexiglas. De meeldraden bewegen licht met de wind mee. „Ik heb erover gedacht om er verlichting in te maken maar dat werd te duur. Daarom dat gele plexiglas. Als de zon schijnt geeft dit diffuus geel schijnsel. Rond het middaguur zit dat precies boven de tulp.

Met haar tuin wil De Vos schoonheid in eenvoud benadrukken. Plus de kracht van symmetrie. „Het gebruik van planten bepaalt altijd hoe je een tuin ervaart. In deze tuin wordt dat nog eens extra ver-

sterkt door het gebruik van bloemen in één tint.” Schoonheid en eenvoud kunnen volgens haar perfect samengaan. „Schoonheid heeft echt niet altijd te maken met spectaculaire grote elementen. Less blijft nog altijd effectiever dan more.”

Ondanks de nietsvermoedende manier waarop ze verzeild raakte bij het tuinenfestival, heeft het haar enthousiasme voor het groene vak zeker versterkt. „Ik had al plannen om me in 2015 meer te gaan bezighouden met tuinen maar de deelname hier heeft dat proces in een stroomversnelling gebracht. Heeft me ook zekerder gemaakt.” <

1

2

3

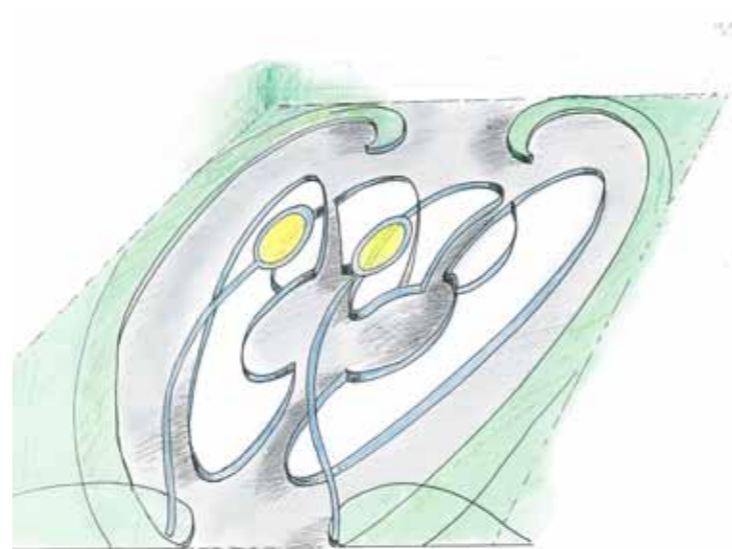

Foto vorige pagina: Bewust is ervoor gekozen om de tuin naar achter toe licht op te laten lopen. Er is een hoogteverschil van ongeveer 30 cm. De Vos: „Vanuit het zo ontstane vogelvluchtperspectief is de tuin beter te bekijken dan vanuit een plat vlak.”

1 Boven de tuin heeft De Vos ovaal van plexiglas geplaatst. Deze 'meeldraden' bewegen licht met de wind mee. Als de zon schijnt geeft het plexiglas een diffuus geel schijnsel. Rond het middaguur zit dat precies boven de tulp

2 In de plantvakken heeft De Vos een mix van witbloeiende en groenbladige planten gebruikt. Zo groeien er onder andere *Campanula carpatica* 'Alba', *Phlox subulata* 'Maischnee', *Leucanthemum* 'Silberprinzesschen' en *Centaurea montana* 'Alba'. De planthoogtes variëren van 20 tot 60 cm.

3 De contouren van de tulp zijn uitgevoerd in buigzaam aluminium. De bladeren van de

tulp zijn beplant met *Hydrangea macrophylla* 'Magical Four Seasons'

4 Als eerste werd het anti-worteldoek uitgelegd. Daarop tekende De Vos de tulpvorm zodat de gebogen aluminiumwanden precies passend konden worden neergezet. Alleen onder het grind is het worteldoek blijven liggen, in de beplante gedeeltes is het later weggesneden.

5 Om de aluminiumplaten stevig aan elkaar te monteren, werden T-profielen gebruikt die met gegalvaniseerde parkerschroeven zijn vastgezet.

6 De plantvakken zijn gevuld met bemeste tuinaarde waarna extra bemesting van Ecostyle is toegevoegd. De berekening van de tuin wordt verzorgd door de onderhoudsmensen van De Tuinen van Appeltern.

Aanleg Aluminium het bewerkelijkst

De Vos had zich niet gerealiseerd dat ze er bij de aanleg van de tuin in principe helemaal alleen voor zou staan. „In februari heb ik daarom tijdens een vergadering aan medecursisten gevraagd wie zich wilde committeren. Marlene Vermeer, Celia Stegemann, Els Vermuë en John Blom en docent Van Elsacker zegden hun hulp toe.”

Van Elsacker wilde dat De Vos eerst veel zelf uit ging zoeken, maar hield zich beschikbaar voor overleg. De Vos: „Ik zag het daarom meteen als een eindexamenstuk. Ik had geen hoveniers achter me staan en alles was handwerk. Heel leerzaam, ik had het niet willen missen.” Vanaf maart werd er negen woensdagen gewerkt plus een vrijdag en zaterdag. „Officieel had ik de leiding maar uiteindelijk hebben we het met z'n allen gedaan.”

Sponsoring

Over sponsoring had ze evenmin nagedacht. „Ook dat overviel me.” De ontwerpster stelde daarom een sponsorbrief op die ze naar kennissen, familie en mensen uit haar netwerk verstuurde. Ook voor haar nog onbekende groenbedrijven kregen een brief. Uiteindelijk kreeg ze er enkele mee, verrassend genoeg vooral voor haar nog onbekende bedrijven. Kwekerij Rijnbeek & Zn uit Boskoop leverde de vaste planten, Kwekerij De Jong

4

Plant BV in Boskoop leverde de heesters en van Firma Joop Vernooij in Cothen zijn grond en split afkomstig. Ecostyle sponsorde met meststoffen en Rabbix, „tegen de konijnen want dat was vanaf de eerste dag een aandachtspunt.” Tot slot kreeg ze donaties van docent Jan Kees van Elsacker, Alnus-tuinontwerpen, de Psychologen Groep Utrecht, Reinaert Art in Utrecht en TOMIS-grafisch ontwerp in Utrecht. Dit geld werd onder andere gebruikt om het aluminium te bekostigen. „De grootste kostenpost.” Een deel is inmiddels betaald, een deel is nog lening.

Het maken van de aluminiumwanden was het bewerkelijkste onderdeel. „Ik had het

materiaal al wel eens in andere tuinen gezien en ben fan van het Franse magazine *Exterieur* dat er ook weleens aandacht aan besteedt.” De Vos kreeg hulp van haar echtgenoot Iek de Vos en Maarten van Oostrum, een beviende deskundige op dit gebied. Het makkelijk buigzame materiaal werd eerst op maat gesneden en daarna met aluminium T-stukken en speciale schroeven aan elkaar bevestigd. De ontwerpster is zeer te spreken over het effect. „Een randje met bijvoorbeeld *Buxus* had ook gekund maar het effect zou dan heel anders zijn geweest. Dat was ook het leuke van dit avontuur in Appeltern, ik kon helemaal mijn eigen ideeën volgen.”

5

6